

Tantsuvaldkonna poolne ettepanek huvihariduse rahastamiseks- TÖÖVERSION!

LISA 1: Rahastamismudeli kirjeldus

Esialgse plaani koostajad: Raido Mägi, Anu Sööt, Tanel Keres, Lii Ainsalu, Jane Miller-Pärnamägi.

(14.08.2014 Tantsunõukogu koosolekul alljärgnev plaan aktsepteeritud)

Vajalik on huvihariduse valdkonnas eristada sisust lähtuvalt huvitegevus, huviharidus, süvaõpe (andekate õpilaste koolitus või eelkutseõpe või eelprofessionaalne tasand- täpse mõiste osas valdkonna ülene kokkulepe puudub). Süvaõpe huvihariduse valdkonnas on teadaolevalt oluline alljärgnevatel huvialadel: TANTS, MUUSIKA, SPORT, **KUNST ?**

Sellest jaotusest tulenevalt peaks toimuma ka kolm erinevat rahastamise mudelit (ehk siis kõiki neid kolme huvihariduse jaotussüsteemi on vaja riiklikult toetada!!!):

	HUVITEGEVUS	HUVIHARIDUS	SÜVAÕPE
Mõiste selgitus	eesmärgiks õpilastes huvi tekitada, oma potentsiaali, andeid ja võimekust avastada. Äratada õpilaste huvi erinevate huviala valdkondade vastu, õpetada väärtustama teiste poolt loodud ning panna avastama ja nägema nii teiste kui eneste isikupära.	süsteemne ja järjepidev astmeline õppetegevus huvipakkuval alal; andekate laste avastamise võimalus;	Laiapõhjaline ettevalmistus enne ülikooli või muusse järgmise haridustasandi õppeasutusse õppima minekuks (tagab baasteadmiste olemasolu, nt. ülikool ei peaks tegelema enam ABC-ga). Väga oluline tasand kultuurhariduses (eriti tantsu ja muusika õppes). süsteemne õppetegevus, mille üheks eesmärgiks ettevalmistus kutse/ kõrgkooli astumiseks.

<p>Tingimused rahastatava tegevuse sisule</p>	<ul style="list-style-type: none"> • õppekava olemasolu soovituslik, kuid vajalik vähemalt tegevusplaani kirjeldus; • õpetaja/juhendaja pedagoogiline või erialaline pädevus soovituslik. 	<ul style="list-style-type: none"> • Õppekava olemasolu kohustuslik + selle akrediteering (Õppekavade akrediteering 7-10 aasta tagant, selleks vajalik erialaliitude koostöö HTM-iga. Huvihariduse õppekavad peaksid olema kindlasti registreeritud EHISes, st ka õpilased peaksid olema kirjas EHISes. See tagaks HTMile õpilaste arvud koolides/omavalitsustes, mis oleks raha eraldamise aluseks.) • Vajalikud kvaliteedi nõuded õpetajale: pedagoogiline ja erialaline haridus, kutsekvalifikatsiooni nõuded. Nõue end teatud ajaperioodil uuesti koolitada (määratletakse ära kutsetaseme ja selle taas taotlemise tingimustega – näitena võib tuua sporditreenerite kutse omistamise süsteemi, kus kutse omistatakse kindlaks ajaperioodiks, mille möödumisel tuleb kutse taas omistamiseks läbida kindel maht täiendkoolitusi). • Õppurile väljastatakse kooli lõpetades tunnistus, kus märgitud tema edasijõudmine. 	<ul style="list-style-type: none"> • Õppekava olemasolu kohustuslik + selle akrediteering (Õppekavade akrediteering 5-7 aasta tagant, selleks vajalik erialaliitude koostöö HTM-iga. Õppekavad peaksid olema kindlasti registreeritud EHISes, st ka õpilased peaksid olema kirjas EHISes. See tagaks HTMile õpilaste arvud koolides/omavalitsustes, mis oleks raha eraldamise aluseks.) • Vajalikud kvaliteedi nõuded õpetajale: pedagoogiline ja erialaline haridus, kutsekvalifikatsiooni nõuded. Nõue end teatud ajaperioodil uuesti koolitada (määratletakse ära kutsetaseme ja selle taas taotlemise tingimustega – näitena võib tuua sporditreenerite kutse omistamise süsteemi, kus kutse omistatakse kindlaks ajaperioodiks, mille möödumisel tuleb kutse taas omistamiseks läbida kindel maht täiendkoolitusi). • Õppurile väljastatakse kooli lõpetades tunnistus, kus
--	---	--	---

			<p>märgitud tema edasijõudmine.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Toetust taotleva huvikooli näol on tegu oma valdkonnas tunnustatud kompetentsikeskusega, kellel on koostöö erinevate teiste haridustasandite ja kultuuri asutustega (teised huvikoolid, ülikoolid jne.)
Õppemaht	vähemalt 1-2 ak nädalas	3-7 ak nädalas	Miinimum 6 või 8 AK tundi nädalas
<p>1. Kirjeldage rahastamiskeemi põhiloogikat, sh mis tegevusi/ tegevusvorme toetatakse, miks just neid, keda ja kus toetatakse jms.</p> <p>2. Kirjeldage võimalusel vajaliku toetuse mahtu (min-max) sh vajadusel vanusegrupiti, piirkonniti, valdkonniti vmt.</p> <p>3. Kirjeldage rahastamiskeemi rakendamise mehhanismi, sh nt toetuse liikumise skeem, seos praeguse rahastamisega ja nende omavaheline koosmõju, rakendamise algus, kiirus, keerukus jms.</p>			
	HUVITEGEVUS	HUVIHARIDUS	SÜVAÕPE
keda rahastatakse	kõiki kooliealisi lapsi vanuses 7-18.a üle Eesti. Toetatakse huviringe kõikides KOV-ides läbiviiduna erinevate üksuste poolt (üldhariduskoolid, kultuurimajad, noortekeskused, huvikoolid, sotsiaalabikeskused jne.)	kooliealised lapsed vanuses 7-18.a, kes õpivad akrediteeritud õppekavadega huvikoolides erinevates maakondades	Noored vanuses 14-18, kes õpivad akrediteeritud õppekavadega huvikoolides/ kompetentsi keskustes erinevates Eestimaa piirkondades (tegu väikse osaga õppuritest, kel olemas eeldused ning soov jätkata tulevikus professionaalsel tasandil)
rahastamise protseduuri kirjeldus	pearahasüsteem, kus andmed saadakse rahvastikuregistrist ning eraldatakse igale kohalikule omavalitsusele sihtotstarbelisena, mida saaks kasutada huviringi õpetajale töötasuks ning teatud	Aluseks on huvikooli registreering EHIS-es, millest lähtuvalt suunatakse sihtotstarbeline raha õpetaja palgaks, jagab KOV, lepingupartnerid HTM ja KOV (lepingus määratletakse raha jagamise tingimused/ kriteeriumid). Lapsevanem	<ul style="list-style-type: none"> • aluseks on kooli akrediteering, kooli võimekuse näitaja on ka ülikooli sisse saanud õpilased, kes läksid omandama huvihariduses õpitud või seda sisaldavat ala. Akrediteerimine

	<p>väiksema protsendi osas ka õpetajate koolituskuludeks või õppevahenditeks.</p> <p>KOVil otsus, milliseid huvitegevuslikke ringe toetatakse, kuid igal lapsel peab olema võimalus vähemalt üheks huvitegevuslikuks ringiks. Juhul kui laps õpib atesteeritud huvikoolis, siis eraldi huvitegevuse raha ei kaasne vaid ta saab huvihariduse pearaha, mis on suurem ning suunatakse konkreetsele huvikoolile (kui süvaõpe, siis selle pearaha).</p> <p>Huvitegevuse puhul läheb pearaha KOV-ile, aluseks laste arv rahvastikuregistri seisuga.</p>	<p>valib mitme huviringi korral millise ringi toetuseks tema pearaha läheb.</p> <p>Juhul kui laps õpib lisaks huvihariduslikule ringis ka huvitegevuslikus ringis, siis makstakse välja huvihariduse pearaha (kui süvaõpe, siis selle pearaha).</p>	<p>peaks toimuma koostöös erialaliitudega, kes lepivad valdkonniti kokku partnerid HTM-iga.</p> <ul style="list-style-type: none"> Huvikoolidele makstakse lisatoetust vastavat eriala jätkavate õpilaste pealt
<p>arvestuslik toetuse maht (summa)</p>	<p>summa 106 € aastas lapse kohta (see sisaldaks 2 õppetundi õpilasekohta nädalas – arvestuse aluseks on:</p> <ul style="list-style-type: none"> õpetaja töötasu Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud alammääraga 800 €, millele lisanduks 10% koolituskuludeks ning õpikeskkonna loomiseks 12 õpilast grupis 	<p>Summa 318 € aastas õpilase kohta (rahastatakse täiendavalt huvitegevuse pearahale 4 tunni osas, st 212 eurot õpilase kohta (koos huvitegevuse pearahaga oleks huvihariduse pearaha $212+106=318$ eurot aastas õpilase kohta)</p> <p>Huviharidus osalejaid u. 57 500 last (vanuses 7-18 aastat) = 18,3 milj. EUR</p>	<p>Summa 424 € aastas õpilase kohta (rahastatakse täiendavalt huvihariduse pearahale 2 tunni osas, st 106 eurot õpilase kohta (koos huvitegevuse ja huvihariduse pearahaga oleks huvihariduse pearaha $212+106+106=424$ eurot aastas õpilase kohta).</p> <p>Süvaõppes osalejaid u. 5000 (vanuses 14-18 aastat)= 2,1 milj. EUR</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • õpetaja arvestuslik nädala koormus 22 tundi nädalas <p>Huvitegevuses osalejaid u. 238 000 last (vanuses 7-18 aastat) = 23,5 milj. EUR</p>		
<p>4. Kirjeldage rahastamisskeemi mõju takistuste eemaldamisele suurema arvu noorte osalemiseks, pakutavate võimaluste mitmekesisuse suurendamisele, võimaluste pakujate arvu suurendamisele, (ala)valdkondliku professionaalse jätkusuutlikkuse toetamisele, õpikogemuse kvaliteedi toetamisele jm).</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • Kui igale lapsel ja noorel on tagatud võimalus osaleda huviringis ja tema osalemine saab ka tasuta, annab see talle kaasatuse sarnaste huvidega gruppi – sarnaste huvidega tore sõpruskond, kus tahaks oma vaba aega veeta, väheneb koolist väljalangemine, tõrjutus jne. Kui õppimine ei pruugi anda eduelamust siis tegelemine huvidega saab seda kompenseerida. • Suurema rahastuse (huvihariduse ja süvaõppe toetuskeemi) korral säilib ka kultuurivaldkonna (valitud kunstiala) professionaalne hariduse suund. • Õpetajad/juhendajad saavad võimaluse enesetäienduseks ja seda just läbi kohaliku omavalitsuse rahastuse- see toetab huvihariduse valdkonna kvaliteedi tõusu • Luuakse juurde (õpetajate) ametikohti. Annab erinevatele piirkondadele võimalusi (nn. äärealad) leidmaks huviringi juhendajaid/ õpetajaid ja võimalust anda neile sotsiaalset garantiid. 			
<p>5. Prognoosige rahastamisskeemi mõju võrreldes praeguse olukorraga ja kirjeldage oodatavat seis.</p>			
	<p>Hetkel mitmetes KOVide ei toimu huviringe laste ja noorte jaoks, rääkimata mitmekülgisusest ja kvaliteedist. Vaesematel KOVidel puudub võimekus maksta huviringijuhendaja palkasid, mis viib selle ala inimesed teistesse piirkondadesse.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Huviharidus on samale tasemele tõstetud ettevõtlusega, toimetulek on iga huvikooli enda asi- puudub igasugune riiklik toetus ja ka nägemus, et valdkonda süsteemselt arendada. • Loodavad ressursid käesoleva mudeli näol pakuvad huvikoolidele võimalust panustada rohkem kvaliteeti. Paraneb kvaliteetse 	<ul style="list-style-type: none"> • Omal alal andekate õpilaste koondumine kiirendab oluliselt nende arengut; • erinevate valdkondade andekate õpilaste koosõpetamisest/ õppimisest tekib sünergia, mis tagab professionaalse kultuuri kvaliteedi ja jätkusuutlikkuse

		<p>huvihariduse kättesaadavus üle Eestiliselt.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Luuakse töökohad praegu kõrgkoolide lõpetavatele professionaalidele nii et nad saaksid ühiskonnale nn „tagasi andma“ hakata. <p>Hetkel selle osa toetus puudub täiesti ning ülikoolidesse sisseastujate tase ja ka motivatsioon on samuti langenud, mis seab ohtu tulevikus Eesti kultuuri tervikuna (professionaalsus, publiku huvi, Eesti tutvustamise võimalus läbi eripärase ja kvaliteetse kultuuritaseme välismaal jne.)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Suureneb huviharidusse kaasatus- eesmärgiks saab üle Eesti üles leida iga lapse huvi, tema tugevad küljed, mida arendada • Suureneb huvihariduse kättesaadavus ja mitmekülgus üle Eesti- kui on tagatud õpetajate palgafond ja vahendid, siis valdkonna professionaalid saavad töötada erinevates Eestimaa piirkondades • hetkel on huvihariduse valdkond just kui kahe ministeeriumi vahel. Sisuline huvi kultuurilise huvihariduse ja süvaõppe kvaliteedi ja arengu osas on Kultuuriministeeriumil (eesmärgiks publiku kasvatamine, tuleviku kunstnike järelkasv). Riiklikult haldab valdkonda Haridus- ja Teadusministeerium, kelle poliitika suund on sotsiaalsete probleemide lahendamisel (nõ tagajärgedega tegelemisel). Uus huvihariduse valdkonna jaotus ja sellest tulenev rahastamisemudel toetaks mõlemat osa nii sotsiaalsete probleemide lahendamist kui ka kultuurivaldkonna jätkusuutlikuse tagamist. Uues rahastusmudeli elluviimine toetab ka huvikoolide paremat mõistmist sotsiaalsetest noorte probleemidest ja suurendab motivatsiooni sellesse panustada. • Uus rahastusmudel toetab sisust lähtuvat jaotust (erineva mahuga huvihariduse õppetegevust jm), mis suurendab haridustasandite omavahelise seotuse mõistmist ning sellest tulenevat paremat koostööd erinevate haridustasandite korraldajate vahel (nii huvikoolide, KOVi kui ka riiklikul tasandil) ning teiste seotud osapooltega (sotsiaal-, üldhariduse-, kultuuri ja muude valdkondade organisatsioonid, kes tegelevad laste ja noorte arengu ja heaolu tagamisega); • Käesolev mudel loob võimaluse, et igal lapsel ja noorel on tagatud võimalus osaleda huviringis, mis tagab talle kaasatuse talle sarnaste huvidega gruppi- sarnaste huvidega tore sõpruskond, samas säilib ka kultuurivaldkonna (valitud kunstiala) professionaalne hariduse suund. Andekate laste arendamise programm. 			

- Kui huvihariduse valdkond on süsteemselt toetatud, siis on eelkõige võimalused tähelepanu pöörata erinevatele noortevaldkonnas aset leidvate negatiivsete trendide ennetamisele ja tekkepõhjustega tegelemisele (väljaränne, mitteõppivate ja mittetöötajate noorte arvu kasv, probleemne tervisekäitumine, tõrjutus jne.), ei pea tegelema nii suures mahus enam tagajärgedega
- Kui igale noorele on tagatud läbi huvihariduse valdkonna arendada oma tugevaid külgi, saada teada oma võimekusest ning arendada seda talle sobival huvihariduse tasandil, siis paraneb tööturule sisenevate noorte enesekindlus ja oskus/ tahe toime tulla ja Eesti ühiskonda panustada.

6. Muud mõtted ja ettepanekud

- huvihariduse valdkonna rahastamisel peab olema tagatud KÕIGI kolme erineva jaotuse rahastamine (HUVITEGEVUS; HUVIHARIDUS; HUVIHARIDUSLIK SÜVAÕPE);
- ettepanek toetuskeemi rakendudes luua tingimus: huvikoolid, kes saavad pearahatoetust, on kohustatud tegema soodustusi erinevatele huvigruppidele (näit, paljulapselised, toimetulekuraskustega vanemad, töötud jne) teatud protsendi ulatuses;
- üldine tähelepanek: riiklikult peab olema rohkem erinevaid programme, et toetada huvikoole õppevahendite ja infrastruktuuride arendamisel, parendamisel (hetkel ainukesena olemas Varaait, mille jaotussumma arvestades valdkonna suurus on märkimisväärselt väike);
- olemasolevate taotlusvoorude kohta peaks olema märksa laiem kajastatus, erinevate organisatsioonide tihedam koostöö ja teavitatus
- tantsuõpetaja (ehk tantsuspetsialisti) kutsestandardi/kvalifikatsiooni riiklik tunnustamine on hädavajalik; Huvikooliseaduses oleksid vajalikud kvalifikatsiooni nõuded. Lisaks nõue, et enne huvikooli staatuse saavutamist oled tegutsenud mingi perioodi jooksul, et saad huvikooli staatuse. (Nt. alates 3 aastat)!!!!
- vajalikud on süsteemimuudatused EHS-es (eraldi tants huvihariduse valdkonda sisse viia) . Erialaliidud ja muud organisatsioonid vajavad eraldi statistikat huviala valdkondadest lähtuvalt, et valdkonnas pidevalt ülevaadet saada (osalejatest, huvihariduse läbiviijatest jne.) ja arendustegevust korraldada.

LISAINFO:

Hetkel on välja jäetud eelkooli ealised lapsed!?

